

TEKSTI: MIRVA HEIKKILÄ
 KUVA: SANNA RYYNÄSEN ARKISTO

”Tiedon tuottaminen on minulle luonteva tapa vaikuttaa”

Luovia menetelmiä käyttävälle tutkija Sanna Ryyvälle tutkimus on yhteiskunnallista toimintaa, johon sisältyy monenlaista yhteiskunnallista vastuuta. Hän työskentelee Itä-Suomen yliopiston sosiaalipedagogiikan määräaikaisena yliopistonlehtorina.

MINUSTA TULI TUTKIJA, koska sattumat johdatelivat! Olen taustaltani sosiologi. Tein 2000-luvun alkupuolella vapaaehtoistyötä brasilialaisessa, katulasten parissa toimivassa kansalaisjärjestössä. Sosiaalipedagogiikka auttoi minua jäsentämään teoreettisesti järjestön käytännön työtä, ja väitöskirjani nojautui kansalaisjärjestökokemuksiini. Sosiaalipedagogiikka on johdattanut minut myös aikuiskasvatustieteen kriittisen perinteen ääreen. Polut risteävät esimerkiksi vapaassa sivistystyössä. Moninaisia tutkimusaiheitani yhdistää kiinnostus yhteiskunnan marginaaleihin ja marginaalistaviin rakenteisiin.

JOS EN TUTKISI, keskittyisin enemmän opetustyöhön. Siinä minua vetävät puoleensa yhdessä ajattelamisen prosessit. Juuri nyt olen innoissani siitä, että yliopistoissakin voi taas olla opiskelijoiden kanssa kasvokkain. Samassa fyysisessä tilassa olemisessa on jo itsessään erityistä pedagogista voimaa.

AIKUISKASVATUSTIEDETTÄ TARVITAAN yhteiskunnassa toimimaan sivistyksen puolestapuhujana ja kamppailemaan sen puolesta, että kasvatusta ei tyystin tempaudu välineellisten arvojen ja taloudellisten pää-

Soutaessaan Sanna Ryyvälä nauttii ympäröivästä luonnosta ja taivaan sävyistä.

määrien vietäväksi. Tutkimus on yhteiskunnallista toimintaa, johon kutoutuu monitahoista yhteiskunnallista vastuuta. Itse koen luontevaksi tutkimuksen ja aktivismin yhdistämisen.

PARAIKAA SELVITÄN Koneen Säätiön rahoittamassa tutkimushankkeessa teatterin ja esitystaiteen roolia ja merkityksiä yhteiskunnallisena toimintana ja dialogina. Perehdyn ruohonjuuritason genererajoja

SAMASSA FYYSISESSÄ TILASSA OLEMISESSA ON JO ITSESSÄÄN ERITYISTÄ PEDAGOGISTA VOIMAA.

rikkoviin ja monenlaista yhteiskunnallisuutta ja poliittista toimintaa toteuttaviin toimijoihin ja teoksiin, jotka edustavat esittävien taiteiden niin kutsuttua uutta yhteiskunnallisuutta. ”Rikkovat rajat” -tutkimuskollektiivissamme perehdyimme puolestaan siihen, minkälaisia rajoja turvapaikanhakijataustaiset ihmiset suomalaisessa yhteiskunnassa kohtaavat. Olemme toteuttaneet tutkimuksemme kuljeskelumenetelmällä, eli lähteneet liikkeelle kaupunkitilaan, oppainamme ihmisiä, joita tutkimusaiheemme koskettaa henkilökohtaisesti.

ESIKUVANA PIDÄN työhönsä intohimoisesti ja eettisesti suhtautuvia ihmisiä. Jatko-opintojeni ajalta haluan mainita kasvatustieteilijä ja sosiologi Flávia Schillingin Universidade de São Paulosta Brasiliasta. Hänestä tihkui sellaista säkenöivää älyllistä innostusta, jollaista en tiennyt edes olevan olemassa. Kollegoistani olen innoittunut erityisesti Itä-Suomen sosiaalipsykologian emeritaprofessori Vilma Hännisestä, joka on esimerkillään osoittanut, miten merkittäviä ominaisuuksia akateemisessakin työssä ovat lämpö, lempeys ja inhimillisuus. Ihailen myös filosofi Elisa Aaltolan kykyä yhdistää korkealaatuinen teoreettinen työ ja tinkimätön aktivismi eläinten puolesta.

SEURAAVAKSI HALUAN TUTKIA vaikka mitä! Maailma on täynnä asioita ja aiheita, joita haluaisi ryhtyä tutkimaan. Huomaan esimerkiksi iäkkäiden vanhempien asioita hoitaessani suhtautuvani sote-sektoriin paitsi omaisena myös yhteiskuntatutkijana, mahdollisia tutkimusaiheita tunnistaen. Kriittisenä yhteiskuntatutkijana rakenteellisiin epäkohtiin on vaikeaa suhtautua siten, että asiat nyt vain ovat näin. Itselleni on luontevaa pyrkiä vaikuttamaan tiedon tuottamisen kautta ja välinein.

KOLLEGOILTANI SAAN inspiraatiota ja motivaatiota työhöni. Tutkijoista ja aktivisteista koostuvan ”Rikkovat rajat” -kollektiivin lisäksi kuulun tutkijoiden ja esittävän taiteen ammattilaisten ”Puhakupla”-ryhmään. Ajatteluani sekä ruokkii että haastaa se, että teen läheistä yhteistyötä esimerkiksi näyttelijöiden, teatteriohjaajien ja kansalaisaktivistien kanssa. Maailmaa voi ja tulee lähestyä monista muistakin näkökulmista kuin niistä, joihin yhteiskunta- ja kasvatustieteet ohjaavat.

KUN EN TUTKI, liikun luonnossa. Käyn soutamassa Helsingin keskustavesillä aikaisin aamulla ennen kuin asetun tietokoneen ääreen tai öisin pimeässä, kun liikkeellä ei ole juuri ketään muita. Toinen tärkeä vastapaino työlleni on hiihto. Työni onneksi mahdollistaa talviset kirjoitusperiodit pohjoisessa ja hiihtelyn tuntuilla työpäivien lomassa. Rakkaita lajejani yhdistää toistaiseksi meditatiivisuus.

Klassikko, johon palaan

Daniil Harmsin (1905–1942) *Sattumia*-novellikokoelma saa mielikuvituksen lentoon. Harms oli absurdin neuvostokirjallisuuden mestari, taiteellinen ja kielellinen kokeilija, joka haastoi tavanomaisen logiikan.

Tutustu tutkijaan

- Eskelinen, T. & Rynnänen, S. (2021, tulossa): Tilaa toiminnalle ja tilan toimijuus. Omaksi tehty tila kansalaistoiminnan mahdollistajana ja muovaajana. *Sosiaalipedagoginen aikakauskirja*. <https://journal.fi/sosiaalipedagogiikka>
- Rynnänen, S. & Rannikko, A. (toim.) (2021). *Tutkiva mielikuvitus. Luovat, osallistuvat ja toiminnalliset tutkimusmenetelmät yhteiskuntatieteissä*. Helsinki: Gaudeamus.

Sarja vie aikuiskasvatuksen tutkijan arkeen ja verkostoihin. Sen tuottaa Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura.